

INFORMOVANÝ SOUHLAS S REFRAKČNÍ VÝMĚNOU ČOČKY S IMPLANTACÍ VÍCEOHNISKOVÉ NITROOČNÍ ČOČKY

Vážená paní, vážený pane,

k léčbě Vaší refrakční vady (krátkozrakosti, dalekozrakosti nebo presbyopie – vetchozrakosti (omezení zaostřit na různé vzdálenosti) jste si vybral/a na základě provedených vyšetření a doporučení lékaře výměnu oční čočky za umělou víceoohniskovou (multifokální) nitrooční čočku, která umožní současně vidět do dálky i do blízka. K provedení výkonu je potřeba Vašeho souhlasu. K usnadnění rozhodnutí Vám chceme podat následující informace.

Důvod provedení výkonu

Důvodem provedení zákroku je úprava Vaší refrakční vady (odstranění nežádoucích dioptrií).

Možnosti léčby/řešení zdravotního problému

Korekci refrakční vady (krátkozrakosti, dalekozrakosti nebo vetchozrakosti) je možné provést pomocí brýlí, kontaktních čoček, laserového zákroku na rohovce nebo vložení umělé nitrooční čočky do oka s ponecháním vlastní čočky. Operační zákroky – laserem nebo s vložení umělé čočky při ponechání vlastní čočky – mohou být u některých pacientů vyloučeny (kvůli omezení metody, dále kvůli změněné stavbě oka, např. tenká rohovka, mělká přední komora, nebo u určitých očních chorob). Tyto metody jsou přínosné především u lidí se zachovanou akomodací (schopností zaostřit s jednoohniskovými brýlemi na různé vzdálenosti). U lidí se zhoršenou akomodací (vetchozrakost – přirozený stav související s věkem), kteří chtějí vidět bez brýlí na různé vzdálenosti považujeme v současné době výměnu přirozené čočky za umělou víceoohniskovou za nejvíce ověřenou metodu požadované úpravy vidění. Alternativou vložení umělé víceoohniskové čočky je čočka jednoohnisková, která neumožňuje ostře vidět na různé vzdálenosti, ale je u ní sníženo riziko světelných odlesků za nepříznivých světelných podmínek.

Příprava k výkonu

Před nástupem k výkonu (zpravidla 1-2 týdny) navštívíte Vašeho praktického lékaře/internistu, který Vám provede vyšetření nutné před výkonem v místním znecitlivění. Jeden den před zákrokem budete aplikovat oční kapky do oka s plánovanou operací z důvodu prevence zánětlivých komplikací, kapky nakapejte i ráno v den operace. Zárok se provádí ambulantně, v místním znecitlivění. V den operace ráno užíjte všechny léky, které pravidelně užíváte. Nemusíte být nalačno. K operaci je připravováno každé oko zvlášť (v jednom dni bude provedena operace jednoho oka). Vzhledem k možné změně stavu očí v předoperačním období může být, po dohodě s pacientem, provedena operace na druhém oku, než které bylo původně k operaci připravováno.

Postup při výkonu

Před vlastním operačním výkonem jsou do oka aplikovány kapky na rozšíření zornice a kapky na znecitlivění. Pokud jste alergický/á na nějaké léky či dezinfekční prostředky, upozorněte na tuto skutečnost při Vašem přijetí k operaci. Na operačním sále bude provedena dezinfekce očních víček, okolí oka a spojivek. Dezinfekční prostředek může vyvolávat lehké štípání nebo pálení. Přes obličej Vám bude položena sterilní rouška s fólií, která bude nalepena na víčka. Poté budou víčka rozevřena rozvěráčkem. Během výkonu budete mít obě oči otevřené, budete se snažit víčka nesvírat, mrkat můžete normálně. Směr pohledu se bude řídit pokyny operatéra, většinou se budete snažit dívat přímo před sebe do světla operačního mikroskopu. Je potřeba se vyvarovat prudkých pohybů okem nebo hlavou. Malými řezy na rohovce bude z Vašeho oka odstraněn zkalený obsah čočky pomocí ultrazvukového rozmělnění a odsátí (fakoemulzifikace), do ponechaného zbytku pouzdra bude vložena umělá nitrooční čočka. Při vyšším rohovkovém astigmatismu (nepravidelném zakřivení rohovky) mohou být provedeny řezy na rohovce, které ji vyrovnají. Při volném zavěšení Vaší čočky může být do pouzdra vložen stabilizační kroužek. Výkon je nebolestivý, zpravidla trvá 10 – 30 minut. V případě nepříjemných pocitů je možné do oka přidat znecitlivující látku. Na konci zákroku je oko převázáno sterilním obvazem. Převaz se odstraňuje v den operace zhruba v 19:00 hodin a do oka se nakapou kapky dle pokynů.

Rizika a možné komplikace výkonu

Zárok může být provázen komplikacemi, které mohou vzniknout během výkonu, bezprostředně po výkonu či s odstupem dnů až týdnů po výkonu. Ze závažných se jedná zejména o infekční zánět nitroočních tkání, krvácení do nitra oka či odchlípení sítnice. Jedná se o komplikace, které mohou vést až ke ztrátě funkce oka. Jejich výskyt je však vzácný a v průběhu operace a časném pooperačním období postihuje kolem 0,3 % případů. Při časném řešení lze velkou část závažných komplikací řešit, většinou další operací. Mezi méně závažné nebo snadněji řešitelné komplikace patří roztržení pouzdra čočky s uvolněním čočkových hmot do nitra oka, ponechání části čočkových hmot, zvýšení nitroočního tlaku, otok rohovky, otok sítnice, defekty duhovky, krvácení pod spojivku,

neočekávaná hodnota dioptrií nebo astigmatismus (nepravidelný tvar rohovky), vnímání odlesků od povrchu nebo okraje umělé čočky, pocit podráždění nebo suchosti oka, dvojitě vidění, alergická reakce na léky podané v průběhu operace a po operaci. Některé komplikace neumožní při první operaci vložit do oka umělou čočku nebo mohou vyžadovat další operační řešení. V pooperačním průběhu může dojít ke vzniku takzvaného sekundárního šedého zákalu – zkalení části pouzdra Vaší původní čočky, které se v oku ponechává. Projevuje se opětovným zamlžením vidění (nejčastěji po několika měsících až letech, do pěti let se vyskytne u 4 až 30 % pacientů) a řeší se většinou jednoduchým ambulantním laserovým zákrokem Nd-YAG laserem.

Umělá víceohnisková (multifokální) čočka je tvořena optickým systémem, který rozděluje paprsky pro vidění do blízka a do dálky. Na rozhraních čočky, která tuto funkci vykonávají, může za nepříznivých světelných podmínek docházet k rozptylu světla. Různé světelné účinky, jako kruhy kolem světelných zdrojů, záblesky a odlesky, mohou vadit zejména při řízení motorového vozidla za zhoršených světelných podmínek a v noci.

Rozdělení světla do více ohnisek způsobuje zhoršení vnímání kontrastu (zhoršené rozeznávání detailů za šera a zhoršených světelných podmínek) a může vést k částečnému zhoršení vidění na různé vzdálenosti. Na určité vzdálenosti může být nutno používat brýle.

Chování po výkonu, možná omezení

Po zákroku budete propuštěn/a do ambulantní péče. Vašeho očního lékaře navštívíte následující den po operaci (pokud nebude předem dohodnuto jinak), další léčba probíhá zpravidla dle jeho doporučení. Budete aplikovat oční kapky anebo masti, které Vám budou předepsány při propuštění, podle doporučení na lékařské zprávě či podle doporučení Vašeho očního lékaře.

V případě náhlého poklesu vidění, zčervenání a/nebo bolestivosti operovaného oka neprodleně vyhledáte odbornou lékařskou oční pomoc (mimo pracovní dobu se dostavíte na oční pohotovost, nejčastěji dostupnou v nemocnicích s očními lůžkovými zařízeními).

Doba hojení a eventuální pracovní neschopnosti se pohybuje v rozmezí několika týdnů až měsíců. Při propuštění obdržíte s propouštěcí zprávou i písemnou informaci s doporučeními týkajícími se pooperačního období.

Po dobu šesti týdnů je nevhodné se pohybovat v prašných prostorách a v prostorách s rizikem infekce (stáje, živočišná výroba, čističky odpadních vod apod.). Nadměrnou fyzickou námahu je vhodné omezit po dobu 6 týdnů od operace nebo podle doporučení ošetřujícího očního lékaře.

Činnosti, u kterých mohou nedostatečné zrakové funkce ovlivňovat bezpečnost práce nebo ohrožovat pacienta a jiné osoby (řízení vozidla, práce na obráběcích strojích, práce ve výškách apod.), je možné vykonávat až po závěrečném vyšetření zraku a s používáním případné korekce předepsané Vaším očním lékařem.

Prohlášení

- Byl/a jsem podrobně seznámen/a u plánovaného zdravotního výkonu se všemi alternativami léčby, s jejich výhodami a riziky a měl/a jsem možnost si jednu z alternativ zvolit (pokud výkon nepodléhá zvláštním právním předpisům).
- Byl/a jsem seznámen/a s možnými omezeními v obvyklém způsobu života a v pracovní neschopnosti po výkonu, s možnými očekávanými změnami zdravotního stavu a zdravotní způsobilosti.
- Byl/a jsem seznámen/a s léčebným režimem, vhodnými preventivními opatřeními a s možnými kontrolními zdravotními výkony.
- Prohlašuji, že jsem mohl/a klást doplňující otázky, na které mi bylo řádně odpovězeno, a že jsem informacím a poučením plně porozuměl/a, a souhlasím s navrhovaným postupem.
- V případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších zákroků nutných k záchraně života nebo zdraví souhlasím s jejich provedením.

Souhlasím s provedením refrakční operace s implantací multifokální čočky oka pravého / oka levého.

Připomínky:

Pacient/ka: Rodné číslo:
titul, příjmení, jméno

V Plzni / Chebu dne..... V..... hodin
podpis pacienta/pacientky nebo zákonného zástupce

Lékař/ka provádějící poučení:
titul, příjmení, jméno podpis